

Cum a fost 2021 în materie de concurență și la ce se poate aștepta mediul economic în 2022

Filip & Company Business Law

Anul 2021 s-a caracterizat prin constanța și a fost unul de tranziție în pandemia Covid-19. Autoritatea de concurență a finalizat o parte dintre investigațiile mai vechi și a declanșat câteva noi investigații – fie îndreptate împotriva anumitor agenți economici, fie de cunoaștere a modului în care funcționează anumite sectoare de activitate sau piețe relevante.

În anul 2022 vom asista cel mai probabil la o accelerare a finalizării unor investigații mai vechi și declanșarea de noi investigații. De asemenea, anticipăm un focus în privința modalităților de investigare ce pun accent pe zona electronică. În plus, Consiliul Concurenței se afla la un moment de preluare a mai multor responsabilități, în special în domeniul digital. Autoritatea rămâne o instituție de top și va continua să exercite un rol activ în materie de concurență, în special utilizând instrumentele sancționatorii pe care le are la dispoziție.

În plus, în materie de concentrări economice anticipăm ca numărul de tranzacții să crească și sperăm ca autoritatea să faciliteze și să analizeze mai mult aceste operațiuni reducând la maxim birocrăția și timpul de analiză, mai ales în privința acelor operațiuni care nu ridică probleme semnificative de concurență.

În final, Consiliul Concurenței are oportunitatea în 2022 să pună accent și pe alte instrumentele de politică decât cele sancționatorii, asigurând astfel stabilitate anumitor sectoare economice (spre exemplu, o suprainvestigare și, implicit, sancționare a actorilor economici activi pe anumite piețe relevante poate conduce la efecte economice nedorite pentru respectivele piețe, cu efecte negative asupra concurenței în sine și a consumatorilor finali). De asemenea, autoritatea de concurență a arătat deschidere la dialog și continuarea sau chiar creșterea gradului de transparență va ajuta și mai mult mediul de afaceri.

A. Investigații de încălcare a legii concurenței

Dupa un an foarte bun din perspectiva sancțiunilor aplicate (anul 2020), ca urmare a finalizării unui număr foarte mare de investigații în curs, 2021 a fost un an cu un nivel mai redus al totalului amenzilor aplicate.

Un factor care a contribuit și care va fi resimțit probabil și în anul 2022, este acela că în primul an de pandemie, Consiliul Concurenței

(similar altor autoritați de concurență) nu a demarat un numar foarte mare de investigații noi.

Astfel, ne așteptam ca o serie de investigații importante mai vechi, amânate la finalul anului 2021 sa fie finalizate în anul 2022 (este posibil ca tiparul activității autorității de concurență în privința investigațiilor sa se modifice ușor, dinspre finalizarea majorității cazurilor la final de an catre o finalizare temporizata, pe parcursul întregului an). În plus, ne așteptam la o creștere a numarului de investigații noi față de anul 2021, fiind preluate la nivel local anumite analize realizate la nivelul Comisiei Europene, dar vor exista și analize cu specific regional sau local.

Exista o așteptare ca numarul de investigații noi sa creasca semnificativ, probabil mai accentuat începând cu trimestrul II al anului ca urmare a unor masuri de relaxare a restricțiilor impuse de normele sanitare.

Un alt fenomen care ar trebui avut în vedere este creșterea numarului de sesizari și plângeri, în special ca urmare a creșterii numarului de dispute comerciale generate de un mediu economic fluctuant (în special ca urmare a creșterilor tarifare, inflație, apariției anumitor probleme de solvabilitate și plata etc.).

În privința investigațiilor și analizelor noi, anticipam ca domeniile-cheie ale activității economice care vor fi vizate, vor fi, în special, domeniul farmaceutic, zona de licitații publice privind noile proiecte de dezvoltare, domeniul financiar, sectorul materialelor de construcții și zona de tehnologie, digital și IT. În plus, unele acte normative și masuri economice vor necesita analize și puncte de vedere din partea autorității de concurență (anticipam o activitate susținuta în zona de masuri privind limitarea impactului creșterilor tarifare în energie, a unor masuri de suport privind mediul economic, precum și ca urmare a unor acte normative ce vor transpune anumite norme europene).

B. Investigații sectoriale

Investigațiile sectoriale au fost și rămân mijlocul cel mai eficient pentru cunoașterea unei piețe de catre autoritatea de concurență. Acest mecanism, folosit destul de des de Comisia Europeana, a fost preluat și la nivel național existând o tendința de creștere a numarului de investigații sectoriale. În anul 2022 ne așteptam la creșterea numarului de analize sectoriale, domeniile cele mai vizate putând fi: sectorul financiar, sectorul IT, piața farmaceutica pe toate palierele sale, precum și segmentul de noi tehnologii și inovații.

În plus, sectoarele cu impact asupra populației (energie electrica, gaze naturale, carburanți, medicamente și servicii medicale, comerț online, servicii de transport) vor fi sub lupa autorității, cel puțin în prima parte a anului.

C. Sancțiuni

Sistemul sancționator aplicabil în România în materie de concurență permite aplicarea de sancțiuni de pâna la 10 % din cifra de afaceri totala din anul anterior sancțiunii. Deși în ultimii ani cifra de afaceri avuta în vedere era cifra realizata de societățile investigata la nivelul României, exista o tendința ca analiza sa fie extinsa, în anumite situații, la cifra de afaceri totala a societății sau chiar a grupului.

Autoritatea de concurență și-a câștigat o reputație de autoritate care aplica sancțiuni semnificative, iar anul 2021 nu contrazice aceasta afirmație, chiar daca nivelul amenziilor a fost semnificativ sub cel aplicat în 2020. Este, însa, foarte important sa existe un echilibru între nivelul amenziilor și efectul practicilor analiza asupra pieței. O creștere semnificativa a procentului de amenda aplicat societăților investigate, mai ales în cazurile în care acuzațiile sunt mai puțin evidente sau probatoriul este nesatisfacator, este un proces periculos și ireversibil, acest lucru afectând serios piețele unde vor fi aplicate sancțiuni (de exemplu, unele societăți vor fi în imposibilitate de plata sau altele vor stopa investiții importante pentru a putea face față sancțiunilor).

Mai mult, masura în care autoritatea de concurență va fi deschisa la modalități de soluționare a situațiilor investigate fara aplicarea unor amenzi (spre exemplu prin acceptarea de angajamente sau masuri) va putea conduce la stabilitate sau echilibru în anumite segmente ale economiei (de foarte multe ori sancțiunile semnificative aplicate anumitor societăți ajungând sa fie recuperate prin majorari ale prețurilor,

fiind suportate de clientul final).

D. Concentrarile economice

Anul 2021 a fost un an intens din perspectiva operațiunilor de concentrare economica, fiind analizate un numar de peste 90 de astfel de operațiuni. Este de așteptat ca numarul de operațiuni analizate de catre Consiliul Concurenței sa se mențină sau chiar sa creasca în anul 2022, piața de fuziuni și achiziții fiind în efervescența.

Autoritatea de concurența a aratat deschidere și dialog cu părțile implicate și speram ca aceasta sa continue și în 2022.

E. Inspecții inopinate

Deși este dificil de estimat numarul inspecțiilor inopinate, cu siguranța acesta va crește fața de cele din 2021, fiind de așteptat ca inspecțiile sa ramâna principalul mijloc de colectare de informații de catre autoritatea de concurența. De asemenea, anticipam unele schimbari în privința modalității de desfașurare a inspecțiilor inopinate prin utilizare la maxim a mijloacelor electronice de control și investigare.

F. Atacarea deciziilor Consiliului Concurenței

Este important de menționat faptul ca exista unele tendințe de anulare a unor decizii ale autorității ceea ce este un fenomen de normalizare care va aduce beneficii reale analizelor de concurența și mai multa predictibilitate în aceasta zona – autoritatea de concurența fiind obligata sa dedice mai mult timp asigurarii îndeplinirii standardului de proba ridicat impus în materie de concurența.

Tendința de creștere a numarului de dosare în instanța va continua în anul 2022, în special ținând cont de acele situații în care probatoriul utilizat de autoritate nu este convingator. Este de așteptat sa avem unele decizii-cheie ale Curții de Apel București privind modul în care instanțele analizeaza modalitatea de stabilire a cuantumului amenzilor prin raportare la principiul proporționalității și o analiza importanta în materie de standard de proba prin raportare la anumite decizii pronunțate de autoritate în urma cu câțiva ani.